

Vrienden van Rijksmuseum Boerhaave

Activiteitenverslag 2019

**rijksmuseum
boerhaave**

Doelstelling van de Caecilia Stichting

De Vrienden van Rijksmuseum Boerhaave (officieel de Caecilia Stichting) heeft ten doel “in algemene zin de bloei te bevorderen van het Rijksmuseum voor de Geschiedenis van de Natuurwetenschappen en van de Geneeskunde - Museum Boerhaave op alle daarvoor - in aanmerking komende gebieden. De stichting tracht dit doel te bereiken onder meer door bevordering van wetenschappelijk onderzoek en onderwijs, instandhouding en uitbreiding van de verzamelingen van het museum, het ondersteunen van projecten van het museum, alsmede het aankweken van publieke belangstelling voor en bekendheid met het door dit museum bestreken terrein. De stichting heeft geen winstoogmerk. De stichting dient het algemeen belang.

Jaaroverzicht van activiteiten

In 2019 was er een aantrekkelijke programmering voor de Vrienden van Rijksmuseum Boerhaave met lezingen, een excursie, een Private view en een feestelijk eindejaarsevenement.

Lezingenreeks Salon Boerhaave

Van februari tot april 2019 bood het museum de Vrienden een verdiepende lezingenreeks in het kader van de tentoonstelling Herman Boerhaave en de Gouden eeuw van de wetenschap. In de zesdelige reeks belichtten museumconservatoren en wetenschapshistorici verschillende facetten van het leven en werk van ‘de leermeester van Europa’. Conservator Tim Huisman stelde het volgende programma samen:

23 februari: Boerhaave als leraar en als tentoonstellingsonderwerp met Prof. dr. Harmen Beukers, medisch historicus over Eenvoud is het kenmerk van het ware. Tim Huisman, conservator Rijksmuseum Boerhaave over Herman Boerhaave als thema voor een expositie;

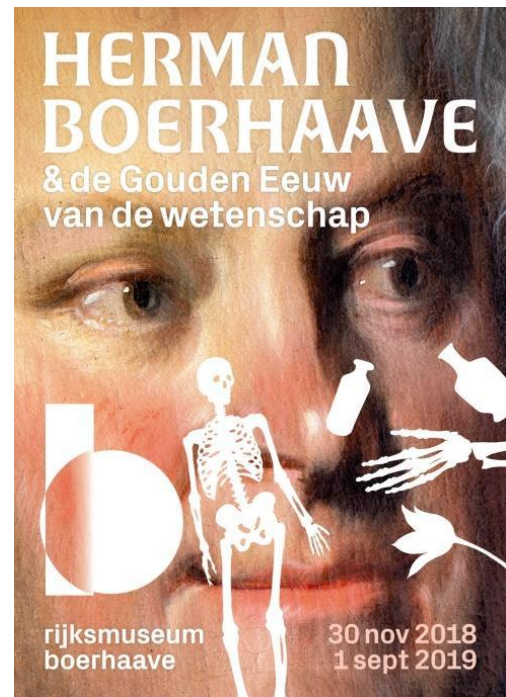
2 maart: Herman Boerhaave en de stad Leiden, met Cor de Graaf, adjunct directeur Erfgoed Leiden & Omstreken over Het archief van Boerhaave en Cor Smit, stadshistoricus Leiden over Het Leiden van Boerhaave;

23 maart: Boerhaave als medicus, chemicus en kind van zijn tijd (23 maart), met Ruben Verwaal, conservator medische collectie Erasmus MC over Boerhaaves bloed, zweet en tranen en Huib Zuidervaart, historicus Huygens ING met de lezing Voor contemplatie en vermaak; natuurstudie door de Nederlandse elite in de vroege 18de eeuw;

30 maart: Boerhaave en de kunsten, met Lisette Vos, schilderijenrestaurator Rijksmuseum Amsterdam over de restauratie van Aert de Gelders portret van de familie Boerhaave en Josephina de Fouw, conservator 18de-eeuwse Nederlandse schilderkunst Rijksmuseum Amsterdam met de voordracht Van liefhebbende vader tot gerespecteerde wetenschapper: portretten van Hermanus Boerhaave;

6 april: Boerhaave en de botanie, met Margreet Wesseling, bioloog, over Herman Boerhaave, botanicus en bomenverzamelaar en Esther van Gelder, conservator Teylers Museum met de lezing De natuur in kleur, het botanische boek als kunstwerk;

13 april: Het orakel Herman Boerhaave, met een interview met Boerhaaves biograaf Luuc Kooijmans.

Vriendenmiddag

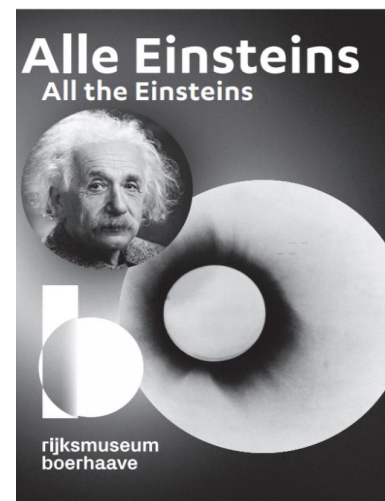
De traditionele Vriendenmiddag vond plaats op zondag 19 mei 2019. Met het Boerhaavejaar als uitgangspunt organiseerden we voor bijna 60 vrienden een excursie naar de geliefde buitenplaats van Herman Boerhaave op Kasteel Oud-Poelgeest. De recent gerestaureerde Drakenzaal vormde een prachtig decor voor een introductie van Amito Haarhuis, directeur van Rijksmuseum Boerhaave.

Prof. dr. Hennie Völker-Dieben, oud-voorzitter van het Stichtingsbestuur Erfgoed Oud-Poelgeest gaf een toelichting over de geschiedenis en restauratie van deze bijzondere zaal. Twee sprekers behandelden onderwerpen over kunst en natuur. Dr. Lianne Wepler, Universiteit Leiden vertelde aan de hand van kunstwerken over vleermuizen in de kunst en natuurwetenschap in de vroegmoderne tijd en Carla Teune oud-hortulana Hortus botanicus Leiden ging in op het werk van Herman Boerhaave. Aansluitend volgde een wandeling over het landgoed en een drankje in het Koetshuis.

Alle Einsteins

De Vrienden werden via de Nieuwsbrief opgeroepen om een bezoek te brengen aan de pop-up tentoonstelling Alle Einsteins. Tijdens de zonsverduistering op 29 mei 1919, werd Einsteins Algemene Relativiteitstheorie voor de eerste keer bevestigd. En in april van 2019 werd Einsteins voorspelling opnieuw bevestigd, met de eerste foto van een zwart gat. Naar aanleiding van deze twee gebeurtenissen presenteerde Rijksmuseum Boerhaave van 30 mei tot en met 27 oktober 2019 voor het eerst de gehele verzameling handgeschreven brieven en documenten van Einstein.

Vanwege het bijzondere feit dat Robbert Dijkgraaf huist in werkkamer van Einstein in Princeton, vroeg museumdirecteur Amito Haarhuis hem om te reflecteren op de samenkomst van het 100-jarige jubileum van de zonsverduistering in 1919 en de revolutionaire foto van een zwart gat, en hoe beide gebeurtenissen een verificatie zijn voor de Algemene Relativiteitstheorie van Einstein.

De bijdrage van Robbert Dijkgraaf is als inleiding in het begeleidend tentoonstellingsboekje opgenomen.

Private view voor Vrienden

Ter gelegenheid van de nieuwe tentoonstelling Kosmos: Kunst & Kennis zijn de Vrienden samen met een introducé uitgenodigd voor een Private view op vrijdag 11 oktober 2019.

De kosmos inspireert wetenschappers en kunstenaars al eeuwenlang. In deze tentoonstelling komt hun fascinatie samen. Ewine van Dishoeck, de gelauwerde Leidse hoogleraar Moleculaire astrofysica vervulde de rol van gastconservator.

Tijdens de goedbezochte bijeenkomst werden de Vrienden getraakteerd op een keuze uit drie programma-onderdelen: Eberhard Zangger gaf een lezing over zijn onderzoek aan Hittitische heiligdommen en Govert Schilling vertelde over de verschillende manieren waarop we de kosmos in beeld brengen. Conservator Tiemen Cocquyt en tentoonstellingsmaker Eugeen van Wees gaven een toelichting op de tentoonstelling.

EMYA

Op 27 november is Rijksmuseum Boerhaave uitgeroepen tot European Museum of the Year, de oudste en meest prestigieuze museumprijs in Europa. Deze internationale erkenning is mede te danken aan de niet aflatende betrokkenheid van de Vrienden van Rijksmuseum Boerhaave die met hun financiële steun de herinrichting mede mogelijk maakten.

De internationale jury roemde “de uitzonderlijke openbare kwaliteit van het museum dat voortkomt uit de kunstzinnige benadering van het communiceren van de wetenschap. Belangrijke en mooie objecten worden geïnterpreteerd met behulp van de nieuwste technologieën en de persoonlijke verhalen van mensen die worden gedreven door een passie voor het nastreven van kennis. Wetenschap met een menselijk gezicht, wat inspireert tot nieuwsgierigheid en verbazing, terwijl ook een breed publiek wordt betrokken in het debat over belangrijke wetenschappelijke en ethische vraagstukken van onze tijd”.

Viering toetreding tot Canonmusea

Zoals de Vrienden gewend zijn werden zij op het einde van het jaar gefêteerd op een evenement. Op 18 december 2019 werd samen met hen gevierd dat Rijksmuseum Boerhaave officieel toetrad tot het netwerk van Canonmusea. De Canon van Nederland toont in vijftig vensters mensen, gebeurtenissen en voorwerpen die samen de geschiedenis van Nederland vertellen.

Rijksmuseum Boerhaave trad toe met meer dan 25 objecten die onmisbaar zijn om de Canon te verbeelden. Amito Haarhuis, verwelkomde prof. dr. Vincent Icke, die een boeiende presentatie gaf over Christiaan Huygens. De officiële toetreding werd verzorgd Teus Eenkhoorn, directeur van het Nederlands Openluchtmuseum en initiatiefnemer Canon van Nederland. Burgemeester Lenferink van Leiden sprak het slotwoord uit. Alle aanwezigen ontvingen na afloop een Canon-boekje met een rondgang door het museum.

